

BİR MÜBAREK SEFER: HAC

Dr. Ülfet Görgülü-DİYK Uzmanı

Elhamdulillah Rabbil alemin, Vessalatü u vesselamu ala Resulina Muhammedin ve ala alihi ve sahbihi ecmain.

Allah'ın selamı, rahmeti, merhameti, ikramı, ihsanı hepimizin üzerine olsun. Zaten ikramına, ihsanına, inayetine mazhar olmaktayız çok şükür. Bugüne kadar Rabbimizin sayısız lütuf ve nimetleri ile yaşadık. Ancak şu anda hayatımızın en anlamlı nimetini Rabbim bize bahsetmiş durumda. Yıllardır rüyalarımızı ve dualarımızı süsleyen bir arzumuz, bir isteğimiz vardı; buralara gelmek, haccetmek, Kabe'yi görmek, Ravza'yı ziyaret etmek. Bu aşkla dualar ettik. "Bir mübarek sefer olsa da gitsem/Kabe yollarında kumlara batsam" diyerek ilahiler okuduk. Ellerimizi semaya açtığımız zaman; "Ya Rabbi ne olur dualarımızı Kabe'de, Arafat'ta yapılan duaların arasına katıver" diye yakardık. İşte şimdi buradayız. Mevlamızın kulunun duasını kabul ettiğini, arzusuna cevap verdiğini bizzat müşahede etmekteyiz. Şimdi Beytullahta dualar etmekte, Kabe'ye yüz sürmekteyiz elhamdulillah.

Ardımızda buralara gelemeyen aşıklar bıraktık. Bizimle bu kutsal beldeye selamlar gönderdiler, bizden dualar istediler. "O mübarek yerlerde bizi de anar mısınız?" dediler. Rabbim o kardeşlerimize de nasip etsin. Onların adına da burada olduğumuzu unutmayalım. Biz sadece kendimiz için hac yapmaya gelmedik. Biz bütün müminlerin temsilcisi olarak buradayız. Bu idrak içinde burada olmanın hakkını verebilmemiz, şükürünü eda edebilmemiz gerekir. Burada geçirdiğimiz saatlerimizi, dakikalarımızı çok iyi değerlendirebilmemiz lazım. Öyle olmalı ki; buradan döndüğümüzde içimizde hiçbir pişmanlık, dilimizde "keşke"ler olmasın inşaallah. Çünkü o kadar çok kişiden dinledik ki; "ah keşke şimdiki aklım olsaydı, bir hac yapmaya daha fırsatım olsaydı daha bilinçli yapardım, vaktimi daha iyi değerlendirirdim" serzenişlerini. "Otelde geçireceğim saati Kabe'de geçirirdim, çarşı pazarda kaybedeceğim vakti bir tavafla değerlendirirdim" itiraflarını. İşte bizim, keşke dememek için elimizde fırsat, önümüzde günler var.

Mekke'ye, ihrama niyet ederek geldik. Öyle bir beldede ve öyle bir zaman dilimindeyiz ki! Yüce Rabbimiz bu zaman dilimi hakkında; "*Hac (ayları), bilinen aylardır. Kim o aylarda hacca başlarsa, artık ona hacda cinsel ilişki, günaha sapsak, kavga etmek yoktur. Siz ne hayır yaparsanız, Allah onu bilir. (Ahiret için) azık toplayın. Kuşkusuz, azığın en hayırlısı takvadır. Ey akıl sahipleri, bana karşı gelmekten sakının.*" derken, bu mekan için

de; “Şüphesiz insanlar için kurulan ilk ibadet evi, elbette Mekke’de alemlere rahmet/bereket ve hidayet kaynağı olarak kurulan Kabe’dir.” buyurmaktadır (Al-i İmran, 3/96).

Dolayısıyla “Nereye geldik? Niçin geldik? Burada ne yapıyoruz ve buradan nasıl bir hal ile döneceğiz?” gibi sorgulamaları her daim yapmalıyız. Biz her şeyden önce Allah istediği için buradayız. Mevlam bizleri burada görmek istediği için davet etti beytine. Ev sahibimiz Mevla’mız. Hacılar Rahmanın özel misafiri olarak “Duyûfu’r-Rahman” unvanını almıştır. Nitekim Sevgili Peygamberimiz: “*Hac ve umre yapanlar Allah’ın elçileridir (misafirleridir). Onlar Allah’a dua etseler, derhal dualarına Allah icabet eder. Eğer kendileri için af ve mağfiret talep ederlerse Allah hemen mağfiret eder.*” (İbn Mâce, Menâsik, 5) buyuruyor.

Siz evinize bir misafir çağırdığınızda bir hazırlık yaparsınız öyle değil mi? Önce evi derleyip toparlar, silip süpürürsünüz. Daha sonra gelecek misafirinize özel ikramlar hazırlarsınız. Misafiriniz de size geleceği için hazırlanır. O da günlük kıyafetiyle öylece çıkıp gelmez. Bunun gibi, geldiğimiz yer Allah’ın evi. Misafiri olduğumuz zat, alemlerin Rabbi, yüce Mevlamız. O bize beytini hazırladı, hazırlattı. Hz. İbrahim ve Hz. İsmail bir amele, bir işçi olarak çalışıp inşa ettiler Kabe’yi. Bir zamanlar İbrahim (a.s.)’e Beytullah’ın yerini hazırlamış ve şöyle seslenmişti Rabbi: “*Bana hiçbir şeyi eş tutma. Tavaf edenler, ayakta ibadet edenler, rükû ve secdeye varanlar için evimi temiz tut.*” (Hac, 22/26) Biz tertemiz bir eve, nurlu bir beyte geldik. Bir zamanlar bu ev müşriklerin eline geçti. Bir dönem Yemenliler istila etti, sonra Mekke müşrikleri, derken asırlarca içinde putlar barındırıldı, Mekke’nin fethine kadar. Mekke’yi fethettiği gün Resulullah Efendimiz Kabe-i Muazzama’ya girip, içindeki bütün putları temizledi. O günden bugüne Kabe müminlerin kıblesi, yeryüzünün en mübarek mekanı, mescidi. Böyle bir temiz eve geldik. Ve biz de bu evin misafirleri olarak, tertemiz gelmemiz gerektiğini bilerek, bu şuurla ihrama girdik. Zira ihram bir elbise değiştirmek değildir. İhram kendini değiştirmektir. Bunun için niyet etmektir. Bunun sözünü vermektir: “Ya Rabbi bugüne kadar, nefsimi uyup ettiklerimden, senin rızan dışı yaptıklarımın, söylediklerimden, ne kadar yanlışlarım varsa hepsinden dönüyor ve can ü gönülden sana yönelmek için ihrama giriyorum.” Zira hac yönelmektir. Bilinçli, kasıtlı bir yöneliştir. Manevi, deruni bir yolculuğun adıdır aynı zamanda. Herkesin haccı kendi gönül aleminde gerçekleşir. Hac ibadeti süresince sembolik bir takım davranışlar yapıyoruz. Allah Resulü’nün uygulayıp öğrettiği şekilde belli bir zaman diliminde belli hareketleri icra ediyoruz.

Tavaf nedir? Hacerü'l-esved neyi anlatır? Niçin yedi kere dönüyoruz? Sa'y neyi ifade eder? Arafat'ta gün boyu niye bekleyeceğiz? Oradan gecenin bir vakti neden akın akın Müzdelife'ye gideceğiz. Müzdelife'den Mina'ya gittiğimizde neden orada bir takım sütunları taşıyacağız? Hac, baştan sona sembollerle örülüdür. Bu sembollerin altında yatan hikmet ve hakikat kavranırsa o zaman insan kendi iç aleminde bu yolculuğun yansımalarını yaşar. Hacı gönlünde gerçekleştirmiş olur.

Yolculuğun başında; *“Lebbeyk Allahümme lebbeyk. Lebbeyke la şerike leke lebbeyk. İnnel-hamde ve'n-ni'mete leke ve'l-mülk. La şerike lek”* deyişimiz; “Buyur Allah'ım buyur! Emrindeyim buyur. Buyur Allah'ım! Senin hiçbir ortağın yoktur. Buyur Allah'ım! Şüphesiz hamd Sana mahsustur. Nimet de Senin, mülk de Senindir. Senin hiçbir ortağın yoktur.” diyerek Allah'ın razı olduğu bir kul olmaya söz veriyoruz. Efendimiz de; *“Telbiyede bulunan hiçbir Müslüman yoktur ki, onun sağında ve solunda bulunan taş, ağaç ve toprak (hatta çadırlar ve evler) onunla birlikte telbiyede bulunmasın. (Peygamberimiz eliyle işaret ederek) bu iştirak arzın şu (en uzak) yerine kadar devam eder.”* (Tirmizî, Hac, 14) buyuruyor. Yani bir mümin telbiye okumaya başladığında sağında ve solunda ne kadar varlık; dağ, taş, ağaç, eşya varsa onunla birlikte “lebbeyk” demeye başlarlar. Kainatın ortak zikri, ortak dilidir lebbeyk. Eşyanın bile “lebbeyk” dediği hatırlatılıyorsa, insan nasıl “lebbeyk” demeli? Gönül bunu nasıl ikrar etmeli? Lebbeyk yani “emrine amadeyim Allah'ım” deyişimiz bütün hayatımıza yansımali, tüm davranışlarımızı bu bilinç kuşatmalıdır. “Lebbeyk” diyen mümin dilini gıybet, yalan, iftira gibi her türlü kötü sözden korumalı, kırıncı ifadelerden uzak durmalıdır. Gözünü harama bakmaktan sakınmalı, kimsenin ayıp ve kusurunu araştırmamalıdır. Eliyle hiçbir varlığa zarar vermemeli, hakkı olmayana uzanmamalıdır. “Lebbeyk” diyen kul tatlı dil, güler yüz olmalı, iyilikte yarışmalı, takvada yardımlaşmalıdır.

İhrama girmekle helal ve meşru olan pek çok husus bir süre haram kılınıyor. Yani Allah bizden bu beldelerin, bu ibadetin hatırına ekstra bir temizlik, bir arınma istiyor. İhrama niyet ve telbiye ile verdiğimiz bu sözden sonra artık eskiye dönemeyiz. Hiçbirimiz memleketimizden yola çıktığımız gibi değiliz artık ve olmayacağız da inşaallah. Neden? Çünkü sizin gözünüz artık Kabe'yi gören göz oldu, çünkü siz ihrama giren kul oldunuz, çünkü siz Allah ile ahidleştiniz, çünkü sizin eliniz Hacerü'l-esved'e selam veren el oldu. Mekke'den Medine'ye gideceksiniz inşaallah ya da Medine'den Mekke'ye geldiniz. Allah Resulü'nü ziyaret edeceksiniz veya ettiniz, onun evinde misafir olacaksınız ya da oldunuz. Bütün bunlardan sonra eskisi gibi olmak mümkün mü? İşte böyle bir şuurla ve ihramla arınmış yüreklerinizle geldiniz Kabe'ye.

Kabe; yüce Rabbimizin zatını, azametini temsil eder. Tevhidi temsil eder. Bakın öyle bir bina ki, son derece sade, kübik bir yapı. Lakin onda ne var ki asırlardır, inşa edildiğinden beri, Hz. Adem'den bu yana milyarlarca mümin yüreği kendine çekti. Gördüğümüzde hayran kalıyor, bir daha ayrılamıyoruz. Belki zoraki bir tavaf yapabileceğim diye hasta geliyorsunuz, birinci tavaf bitmeden ikincisini yapma niyetine giriyorsunuz. Haydi artık gidelim otele deniliyor. Siz, biraz daha duralım, birkaç dakika daha seyredelim, diyorsunuz. Nedir bizi orada tutan, nedir bu kadar cezbeden? Bir taş bina mı? Yoksa onun temsil ettiği hakikat mı?

Hacerü'l-esvede selam verip başlıyoruz tavafa. Ne Hacer sıradan bir taş ne de bizim selamımız bir taşta verilen selam! Biz orada önce Rabbimize, sonra bu hatırayı bize bırakan nice büyüklere, nice güzellere selam veriyoruz. Hac, özellikle iki ailenin hatırasını yad eylemektir. Biri al-i İbrahim (a.s.), diğeri al-i Muhammed (s.a.s.). Asırlar önce Hz. İbrahim peygamber, hanımını ve çocuğunu bu çöl vadiye getirip bırakmıştı. Kolay bir şey olmasa gerek öyle değil mi? Hanımını ve yıllarca hasretle beklediği yavrusunu götürüp bir çöle, ıssız bir vadiye bırakıyor. Allah'a tam bir itaat ve teslimiyetin ifadesidir bu.

Rabbimizin evini bizim için temizletip hazırladığını söylemiştik. Misafirlerine hazırladığı ikramlardan bahsederken: *"Onda apaçık deliller, Makam-ı İbrahim vardır. Oraya kim girerse, güven içinde olur."* (Al-i İmran, 3/97) buyuruyor. Rabbimizin ayetlerini, burada bizim için hazırladığı mucizelerini görmeden geri dönmeyelim. Gönül gözümüzü açsın da Mevla, Kabe'de neyi görmemiz gerekiyor, neyi yaşamamızı istiyorsa onları görüp, yaşayalım ve makam-ı İbrahim'e erenlerden olalım inşaallah.

Makam-ı İbrahim, Hz. İbrahim'in Kabe'yi inşa ederken ya da daha sonra üzerine çıkıp insanları hacca davet ettiği iskeleyi ifade etmektedir. Halil İbrahim (a.s.) buralara sadece o ayak izini mi bıraktı? Başka hangi izleri ve hakikatleri temsil etmektedir bu makam? Makam-ı İbrahim teslimiyet ve itaat makamıdır. Allah'ın emrine itirazsız, sorgulamadan itaat etmiştir Hz. İbrahim. Ailesini alıp buraya getirmiş, Hz. Hacer annemiz *"Bizi buraya niye getirdin?"* diye sorunca, *"Rabbim öyle istedi"* demiştir. *"O halde Allah bana yeter."* derken Hacer Anne'nin tevekkülünü seyretmekteyiz. Hz. İbrahim eşi ve yavrusunu burada bırakıp giderken Safa Tepesi'nin arkasına geçiyor ve gözyaşları içinde dua edip yalvarıyordu:

"Rabbimiz! Ben çocuklarımdan bazısını, senin kutsal evinin (Kâbe'nin) yanında ekin bitmez bir vadiye yerleştirdim. Rabbimiz! Namazı dosdoğru kılmaları için (böyle yaptım). Sen de insanlardan bir kısmının gönüllerini onlara meylettir, onları ürünlerden rızıklandır, umulur ki şükrederler." (İbrahim, 14/37)

Gelip gördük ki; Mekke'nin dağları kupkuru kaya, toprağı çöl, ziraata elverişli değil. “Böyle bir yere ailemi bıraktım ya Rabbi, sana namaz kılanlardan olsunlar diye. Soyumuzdan ibadet edenler gelsin diye. Ya Rabbi insanların kalbini buraya yönelt, burada meyveler, ikramlar hazırla ki geldikleri zaman şükretsinsinler.” diyerek yakarmıştı o yüce nebi. Bugün İbrahim (a.s.)'ın duasının bereketini görüyoruz. Asırlar önce yapılan samimi bir duanın tesirini, tecellisini yaşamaktayız hala. O halde makam-ı İbrahim nedir? Yana yakıladua edebilme makamıdır. Allah da o duaya icabet etmektedir. Ve ziraata elverişli olmayan bu çorak araziden, toprağında meyve, sebze yetişmeyen Mekke'den kainatın gülü, Hz. Muhammed Mustafa (a.s.) yetişmiştir. Yeryüzünün en güzel çiçeğı burada açmıştır. Ot bitirmeyen bu topraklar Hz. Ebubekir Sıddıkları, Ömer-ül Farukları, Hz. Alileri, Fatımaları, Aişeleri yetiştirmiştir. Ne çiçekler açmış, ne meyveler vermiştir. Gelin bu mübarek belde, bir çiçek de biz olmaya, buradan mis gibi kokular saçarak dönmeye söz verelim.

Mekke; şartları zor, sıkıntısı çok, imtihanı bol bir şehirdir. Tarihten beri böyledir. Hz. İbrahim ve ailesi için böyleydi. Peygamber Efendimizin hayatına bakıyoruz yine böyle. Efendimizin doğup büyüdüğü topraklardayız, İslam'ın doğduğu, Kerim Kitabımızın nazil olmaya başladığı mekandayız.

Hira'ya gidenleriniz olmuştur. Allah Resulü günlerce, haftalarca orada kalıyordu. Hatice Annemiz ona yiyecek taşıyordu. Tırmanışı zor, yüksek bir dağ. Allah'ın rahmeti, vahyi kuluna Kabe'nin yanı başında, evinde otururken inemez miydi? Niçin Hicret yolculuğunda Sevr'in zirvesinde sakladı nebisini? O dağı tırmanmadan Resulünün imdadına yetişmez miydi? Hayat tırmanıştır. Hayat zorluktur. Hayat imtihandır. O imtihanlara sabredenler kazanabilir. “Rahat ile isteyince kahretti Rabbim bana / Derde düşüp ağlayınca güldü cananım benim” diyen aşıklar gibi.

Önce Medine'ye uğrayıp sonra Mekke'ye gelenler bir şaşkınlık yaşıyor. Oradaki şartları burada da arıyorlar. Oysa Mekke; Rabbimizin celal isimlerinin tecelli ettiği bir yerdir. Medine'ye gittiğinizde orada Rabbimizin cemal isimlerinin tecellisini müşahede edeceksiniz. Burada celal var; ama o celalin, sıkıntının içine Allah ne cemaller, lütuflar gizlemiştir. Hani Yunusumuz diyor ya; Kahrın da hoş lütfun da hoş, narın da hoş nurun da hoş ya Rabbi!

Şimdi burada ihrama girmek, yasaklara dikkat etmek, Arafat'a çıkmak, Müzdelife'ye geçmek, Mina'ya yürümek, şeytan taşlamak, ziyaret tavafı yapmak zorluğu ve zahmeti taşıyor içinde. Servislerin çalışmadığı, trafiğin karmakarışık olduğu günlerde Mekke'nin bir ucundan öbürüne yürüyecek hacılar şeytan taşlamak için, tavaf yapmak için. Ancak bu meşakkat ve

zorluğun içinde rahmet gizli. Allah Resülü: “Mebrur ve makbul bir haccın karşılığı ancak cennettir.” (Nesai, Hac, 3) buyuruyor. Hacılar buraya cenneti kazanmaya geliyor. Allah’ın rızasını kazanmaya geliyor. Cemalullaha mazhar düşmek için geliyor. O zaman biraz daha sabırlı, biraz daha anlayışlı ve hoşgörülü olmalıyız. Birbirimizi incitmemeye, üzmemeye dikkat edelim. Hele ihramlıyken çok daha dikkatli olmalıyız. Otelde, asansörde, yemekhanede, serviste, tavafta, namazda her daim sabırlı, anlayışlı ve nazik olmaya ihtiyacımız var.

Hasan Basri Hazretlerine Kufeli birisi soru sormak için geliyor. Kufe Irak bölgesinde. Kerbela’nın bulunduğu, Resulümüzün torunu Hz. Hüseyin Efendimizin ve ehl-i beytten onlarca kişinin şehid edildiği yerdir. İşte o bölgeden birisi hacca gelmiş ihramlı. Hasan Basri Hazretlerine gelip; Efendim, ihramlıyken pire öldürdüm, kanı elbiseme bulaştı. İhramıma bir zararı olmuş mudur, ne gerekir? deyince, hazret; Yıkıl git karşımdan, diyor. Allah Resülü’nün torununun başını keserken, evladı resulün kanı üstünüze bulaştığında sormadınız ne gerekir diye, şimdi pirenin kanını mı soruşturuyorsun! diyerek tersliyor.

İhramlıyken yasaklara dikkat edeceğiz, çevreye, hayvana zarar vermeyeceğiz. Ya birbirimize zarar verirsek? Ya birbirimizi incitirsek? Gönül kırmak Kabe yıkmaktan daha büyük günahdır, bunu unutmayalım. Efendimiz Kabe’ye dönüp sesleniyor ve: “*Ey Kabe! Ne kadar hoşsun, kokun ne kadar da güzel! Şanın, hürmetin ne kadar da yüce! Ama, canım elinde olan Allah’a yemin ederim ki, Allah nezdinde malıyla, canıyla müminin hürmeti senin hürmetinden daha büyüktür.*” (İbn Mace, Fiten, 2) Tavafa giriyorsunuz anlatılmaz bir güzellik, çıkıp dışarıdan seyre diyorsunuz ayrı bir güzellik. Gelin birbirimize Kabe’ye bakar gibi bakalım. Gelin birbirimize Kabe’ye gösterdiğimiz hürmeti, saygıyı gösterelim. Hastaya, yaşlıya, yalnızca sahip çikalım, yardım edelim, gönül yapıp dua almaya bakalım. O zaman haccı anlayacağız. O zaman hacı olmanın manasını yaşayacağız.

Tavaf namaz gibidir. Namaz müminin miracıdır. O halde tavaflarımızı miraç yapmaya bakalım. Tavaf ile kendimizi aşmaya, dünya ve dünyalıkları geride bırakmaya çaba harcayalım. Sohbet ve muhabbetin yeri değildir tavaf. Cep telefonu ile konuşmanın yeri de değildir. Tavaf ibadet, zikir, dua yeridir. Sadece kendimizin değil, ailemizin, dostlarımızın ve bütün insanlığın duaya ihtiyacı vardır öyle değil mi? Allah’ın affına, rahmet ve bağışlamasına muhtacız. Biz tavafta dua dua yakarıp mağfiret dilenirken, Rabbimiz rahmet kapısının hepimize açık olduğunu ilan etmekte, Kabe’nin Altınoluk tarafındaki örtüsüne nakşedilmiş bir

ayette: “*Ey Muhammed! Kullarıma, benim elbette çok bağışlayıcı, çok merhametli olduğumu, haber ver.*” buyurmaktadır (Hicr,15/49).

Kabe’de tavafa girmek, rahmet denizine dalmak demektir. Deryada bir damla oluyorsunuz. Bir okyanusa, bir insanlık okyanusuna karışıyorsunuz. Kesrette vahdet tecelli ediyor. Yeryüzünün her yerinden binlerce, milyonlarca mümin gelmiş. Mevlana Hazretlerinin buyurduğu gibi; testiler ayrı ayrı ama kır bak içinden akan su bir. Rengi farklı, ırkı farklı, dili farklı ama hepsindeki öz bir. İnsanların derisinin rengine göre ayrıldığı bir dünyada yaşıyoruz. Makamına, maddesine, statüsüne göre değer biçilen bir dünyada yaşıyoruz biz. Ama hac bütün bu farklıları kaldırıyor. Herkes aynı kıyafetin içinde, aynı iman ve aşkla tavaf etmekte.

Umre ve ziyaret tavafından sonra bir de sa’y yapıyoruz. Sa’y Hacer Annemizin hatırasıdır bize. Hani İsmail’i susuzluktan ölmesin diye koştu durdu Hacer anne. İki tepecikti Safa ve Merve. Güneşin altında, yanan kavrulmuş çölün ortasında yaptı bu say’i. Bizim gibi klimaların altında değil. Hz. Hacer’in say’i yavrusunu yaşatmak içindi. Biz yavrularımız için hangi say’i yaptık ve yapmaktayız? Hacer annemizin gözyaşlarıyla yakardığı gibi Allah’a, biz de yakaralım. O anne ne mübarek bir anneydi ki sadece yavrusu değil, onun hatırına verilen zembereği asırlardır bütün müminler içiyor. Sa’y, ulvi bir arayıştır! Sa’y, gayeye adanıştır! Sa’y, ilahi rahmeti coşturmak için çabalayıştır! Sa’y, nefisten uzaklaşıp Mevla’ya sığınaştır!

Bir köle idi Hacer. Bir peygambere eş oldu, bir peygamber annesi oldu. Alemlere rahmet Hz. Muhammed Mustafa Efendimizin babaannesi oldu. Böyle bir anne Hacer annemiz ve bize adeta şöyle sesleniyor: “Ey anneler! Ey bugünün Hacerleri! İsmailerinizi kurban etmeyin. Kurban edecekseniz Allah’a kurban edin. İçkinin, uyuşturucunun, haramın, günahın kurbanı olmasın yavrularınız.”

Evladımız Allah demezse, kibleye dönmezse, Kuran’ın rahmet iklimine girmezse biz hacı olsak, cennete girsek ne anlamı var? Gelin duaların kabul olduğu günlerde, duaların kabul olduğu bir mekanda, Beytullahta yalvaralım, Hz. Hacer gibi yanalım: “Ya Rabbi oğlumun, kızım aç ve susuz değil çok şükür, lakin Kur’an pınarından içmeye ihtiyacı var. İmana ihtiyacı var. İbadete ihtiyacı var. Biz memleketimize dönmeden evladımızı kendine döndür Allah’ım.” Mevla, kabul olunacak dualar nasip etsin cümlemize.

Ve Arafat.. Mağrifete ermek. Arefe günü sabah namazından akşam gün batıncaya kadar orada vakfede durulacak. Kur’an okunacak, dualar edilecek. Ne olursunuz, belki bir daha Arafat nasip olmayacak. Ömrünüzün ilk ve son hacı belki bu yaptığınız. Arafat’taki saatleri iyi değerlendirilim. Sıcağa ve gaflete yenik düşmeyelim. Her anı, her dakikayı

tefekkürle, duayla, zikirle geçirelim. Vakfemiz gerçek bir vakfe olsun. Bir kulun maneviyatta çıkabileceği en yüce mertebedir Arafat. “*Hac Arafattır.*” (İb Mace, Menasik, 57) buyuruyor Resulümüz. Gün boyu bekliyoruz, mahşerin provasını yaşıyoruz. Rabbimizin affettiği, bağışladığı, cennetiyle, cemaliyle müjdelediği kullardan olmak için, o haberi almak için adeta rahmet kapısında bekliyoruz. Akşam olunca Arafat’tan insan seli akıyor Müzdelife’ye, Meş’ar-i Haram’a. Meş’ar, şuurlanma yeridir. Arafat, durup beklemek, durup düşünmek, yeri idi. Orada insanlığımızı düşüneceğiz, kulluğumuzu düşüneceğiz, geçmişimizi, geleceğimizi düşüneceğiz. Oradan Meş’ar’a geçtiğimizde şuurlu, bilinçli bir mümin haline geleceğiz inşallah. Müzdelife, kavuşma, kucaklaşma anlamına geliyor. Adem babamız ile Havva annemiz yeryüzüne indirildiğinde uzun zaman ayrı düştüler birbirlerinden. Nihayetinde Arafat’ta, Cebel-i Rahme’de buluşup, Müzdelife’de kucaklaştıkları ifade edilir. Arafat’ta gün boyu bekleyen bu kul da, gece Müzdelife’de adeta Rabbi ile buluştuğunu, vuslata erdiğini hissetmeli. Mevla’dan; “Ey kulum! Gün boyu beklediğin haberi, müjdeyi sana veriyorum. Haccın kabul olundu. Sen affolundun. Rahmetullaha, cemalullaha mazhar düştün.” muştusunu işitmeli gönül aleminde. Hepimiz inşallah böyle bir müjdeye erişmenin sevinciyle bayram yapalım.

Müzdelife’den Mina’ya geçilecek. Mina, aşırı istek, arzu anlamına geliyor. Hz. İbrahim (a.s.) oğlunu kurban etmeye götürürken kendisine engel olmaya çalışan şeytanı taşıdığı yerdir. Biz de Allah’a teslimiyetimize engel olan yönlerimizi, bizi Rabbimizden uzaklaştıran bütün istek ve arzuları birer birer taşıyalım. Taşıyalım da arınmış bir şekilde tertemiz dönelim inşallah evimize.

Dostlar! Muhammed İktal’i rahmetle analım. Pakistan’lı bu büyük mütefekkir hacdan gelenleri tebrik ederken bir yandan da sitemini dile getiriyor: “Oradan hediye olarak takke, tesbih, zenzem, hurma, koku, sürme getirdiniz. Ne olurdu içinizden biriniz de İbrahim’in itaatini, İsmail’in teslimiyetini alıp getirseydiniz, Hacer’in tevekkülünü alsaydınız. Ebubekir’in sadakatini, Ömer’in adaletini, Osman’ın haya ve hilmini, Ali’nin vera ve ilmini alıp gelseydiniz ya!” diyor. Burada böyle bir pazar da var. Bu manevi alış verişi ihmal etmeyelim.

Ve bayram sabahı. Biz Arafat’ta iken Kabe’yi gül sularıyla yıkanacak, misafirlerini karşılamak için bekleyecek. Bayram sabahı bize de bir bayram ziyareti düşecek. Memlekette olsaydık ana-babamızla, dost ve komşularımızla ziyaretleşecektik, bayramlaşacaktık. Burada hayatımızın en güzel bayramını kutlayacak, en anlamlı ziyaretini yapacağız inşallah. Beytini

ziyarete gidip, Beytin sahibine muhabbet ve tazimimizi arzedeceğiz. Kabe bizim için hazırlandığı gibi, biz de onunla buluşmaya hazırlanacağız, Arafat'ta, Müzdelife'de, Mina'da... O yeni örtüsüne bürünecek, biz de takva elbisesini kuşanarak gidip ziyaret tavafımızı yapacağız. Hac menasikini tamamlayacağız.

İnşaallah her birimiz Resulullah Efendimizin; “Kim Allah için hacceder de kötü söz ve davranışlardan, ve Allah’a karşı gelmekten sakınırsa annesinin onu doğurduğu günkü gibi (günahlarından arınmış olarak hacdan) döner.” (Buhari, Hac, 4) müjdesine erişiriz. Yeni doğan bebeği meleğe benzetiriz, cennetten gelmiş, nur gibi deriz. Buradan döndüğünüzde sizi karşılamaya, haccınızı tebriğe gelenler; “Sen melek mi oldun? Ne kadar güzelleşmişsin, hac sana ne kadar yakışmış, nura bezenmişsin. Hani senin öfkene ne oldu? Hani inadin, hani hasedin, hani kinin, kibirin? Hani sen küstün, dargındın? Ne oldu bunlar?” dediklerinde, “Onların hepsini Mina’da taşıdım. Ben hacla yeniden doğup da geldim.” diyebilelim inşaallah. Bizi gören hacca imrensin. Hacılık böyle güzel bir şeyse ben de gideceğim, desin. Allah böyle bir hac yaşamayı, burada kazandıklarını ömrünün sonuna kadar korumayı cümlemize nasip eylesin. Haccınız mebrur, sa’yiniz meşkur, dualarınız makbul olsun. Amin.

Lillahil Fatiha